

دانشگاه اصفهان درس بازیابی پیشرفته اطلاعات

فاز ۳ پروژه پایانی

<mark>زمان تحویل</mark>: ۱۴۰۱/۳/۲۳ خرداد ۱۴۰۱

احتمالا همه شما با موسسه TED آشنا هستید. همانطور که میدانید این وبسایت اقدام به برگزاری رویدادهای متعددی در سراسر جهان می کند که در آنها افراد مختلف در حوزههای گوناگون مانند آب و هوا، فناوری، زیست، شیمی و غیره از تجارب و پیش بینیهای خود صحبت می کنند. همچنین تمامی محتوای تولیدشده توسط این وبسایت به صورت رایگان و از طریق وبسایت آنها قابل دسترسی هستند (چه آدمای خوبی ©).

در حال حاضر دادگان بسیار متعددی با اهداف مختلف مانند یادگیری ماشین $^{\prime}$ ، پردازش زبان طبیعی $^{\prime}$ ، معناشناسی $^{\prime}$ و غیره بر اساس محتوای موجود در ted.com ایجاد شدهاند. یکی از این دادگان (شاید ساده ترین آنها!) که به فرمت csv است داده های مربوط به محتوای موجود در $\frac{kaggle}{kaggle}$ قرار داده شده عنوان سخنرانی مختلف به زبان انگلیسی میباشد. این دادگان (با حجم $\frac{kaggle}{kaggle}$) در وبسایت $\frac{kaggle}{kaggle}$ قرار داده شده است. اسکیما $\frac{kaggle}{kaggle}$ این دادگان به صورت زیر است:

title: The title of the talk

author: Author of the talk

date: The date when the talk took place

views: The number of views of the talk

likes: The number of likes of the talk

link: The link of the talk in ted.com

•

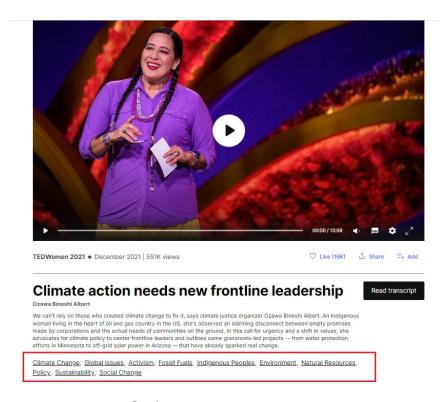
¹ Machine Learning

² NLP: Natural Language Processing

³ Semantic Detection

⁴ Schema

هدف ما در این پروژه این است که بتوانیم با استفاده از مطالبی که در درس بازیابی پیشرفته اطلاعات آموختهایم، سخنرانیهای موجود در ted.com بزنید (برای مثال این بروجود در دادگان اشاره شده را کلاسبندی کنیم. اگر سری به یکی از سخنرانیهای موجود در فرای برچسب های مختلفی است که موضوع آن را نشان میدهند.

الصاق این برچسبها به هر یک سخنرانیها، توسط فردی که ویدئو را در ted.com آپلود می کند، انجام می شود. این فرد برای اینکه بتواند این کار را انجام دهد باید چندین بار سخنرانی را گوش دهد و با توجه به برداشتی که از سخنرانی دارد برچسبهای مناسبی را انتخاب کند. چه فرآیند حوصلهسربری ∜ ‼ به نظرتان بهتر نیست که بعد از آپلود ویدئو هر سخنرانی، فرآیند الصاق برچسبها به صورت خودکار انجام شود. چه کار سختی مگه نه ای اما ما در این پورژه به دنبال این موضوع هستیم ∜ همچنین به این نکته توجه داشته باشید که این پروژه آموزش محور است و نه نتیجه محور. یعنی به دنبال یادگیری هستیم تا نتیجه ولی خب نتیجههای خوب همیشه شایسته تقدیرند.

گام اول: شاخص گذاری سخنرانیها (Warm-Up)

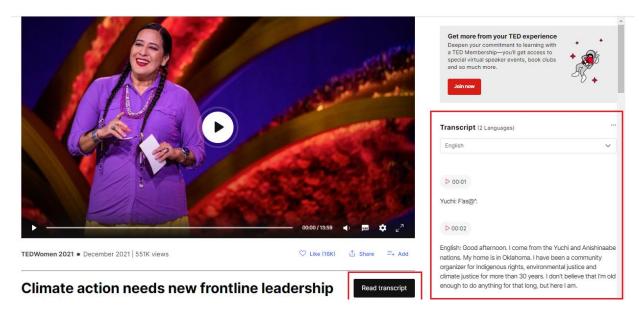
در این گام شما میباید هر سخنرانی را با استفاده از Elasticsearch شاخص گذاری کنید. Elasticsearch یک موتور جستجوی متنباز بر پایه Lucence است. این موتور جستجو یک RESTful web service راهاندازی می کند که درخواستها به این وبسرور ارسال می شوند. همچنین قابلیت توزیع گسترده و مقیاس پذیری سریع را نیز فراهم می کند. برای آشنایی بیشتر با این موتور جستجو، می توانید از این لینک استفاده کنید.

⁵ Classification

⁶ Labels

کارهایی که باید در این گام انجام شوند:

- ایجاد شاخص talks در Elasticsearch
- شاخص گذاری سخنرانیهای موجود در هر سطر از دادگان یا همان فایل data.csv: شما باید به هنگام شاخص گذاری هر یک از سخنرانیها از فیلد link موجود در دادگان استفاده کنید و با نوشتن یک از سخنرانی ها نیز به سند اضافه شده به Elasticsearch به عنوان فیلد transcript اضافه کنید (اگر سری به یکی از سخنرانیهای موجود در ted.com بزنید مشاهده می کنید که متن سخنرانی قابل دسترس است).

همچنین به هنگام شاخص گذاری متن سخنرانیها باید stop words را حذف کنید که برای اینکار می توانید از Analyzerهای Elasticsearch استفاده نمایید.

تحويل دادني ها:

برنامهایی که فایل data.csv و مقادیر host و port سرور Elasticsearch را بگیرد و شاخص talks را مطابق با آنچه گفته شد، ایجاد نماید.

گام دوم: تبدیل قسمت چکیده هر سخنرانی به بردار

یکی از ایدههای نوینی که امروزه در یادگیری ماشین و داده کاوی مورد استفاده قرار می گیرد، نمایش متون با استفاده از بردار است. بردارها این قابلیت را دارند که بتوانند اطلاعات پنهان موجود در متون مانند شبهات و معنای آنها را آشکار سازند. برای تبدیل متن به بردار الگوریتمهای زیادی. وجود دارد که به صورت کتابخانه دردسترس هستند. یکی از این کتابخانهها، <u>fastText</u> است که توسط شرکت Facebook توسعه داده شده است. این کتابخانه با استفاده از دو الگوریتم Skip-Gram و Skip-Gram افدام به تبدیل متون به بردار می کند. در این گام از پروژه قصد داریم با استفاده از این ابزار و الگوریتم Elasticsearch دخیره کردهاید را به کنید. در واقع در این گام شما باید بخش کردهاید را به

صورت ورودی به این کتابخانه داده، و فایل خروجی که شامل بردار قسمت چیکده است را دریافت نمایید. برای این منظور میتوانید از این راهنما استفاده کنید.

توجه داشته باشید که نیازی به پیاده سازی الگوریتم Skip-Gram نیست و شما باید از کتابخانه fastText استفاده نمایید.

transcript گام سوم: کلاسهبندی ^{V} سخنرانیها بر اساس بردار

در گام دوم با استفاده از کتابخانه fastText اقدام به ساخت بردار مربوط به transcript هر سخنرانی کردیم. در این گام قصد داریم با استفاده از این بردارها، سخنرانیها را در دستههای مختلف کلاسهبندی کنیم. برای این کار باید مراحل زیر را انجام دهیم:

- ۱- برچسبگذاری ٔ transcript مربوط به هر سخنرانی: برای این کار باید با استفاده از بردار استخراج شده در گام دوم، ۱۰ کلمه که دارای بیشترین فرکانس هستند (بدون در نظر گرفتن stop words) به عنوان برچسبهای سخنرانی انتخاب شوند.
- ۲- تقسیم سخنرانیها به دو دسته train و train و test: از آنجا که برای کلاسبندی قصد داریم از الگوریتم کلاسبندی با نظارت ارائه شده توسط fastText استفاده کنیم، باید سخنرانیها را به دو دسته train و test تقسیم کنیم. نسبت تقسیم دادهها می تواند توسط دانشجو انتخاب شود (معمولا ۹۰ درصد از دادهها را برای train و ۱۰ درصد را برای test انتخاب می کنند).
  - ۳- انجام فاز train برای سخنرانیها با استفاده از کتابخانه train
  - ۴- انجام فاز test توسط كتابخانه fastText و محاسبه كميتهاي precision و recall و

به منظور جزییات بیشتر در مورد مراحل گفته شده در بالا می توانید از این مقاله استفاده کنید.

توجه داشته باشید که نیازی به پیادهسازی الگوریتم کلاسبندی نیست و شما باید از کتابخانه fastText استفاده نمایید.

تحويل دادني ها:

- سورس کد^{۱۰} برنامه نوشته شده که امکان برچسب گذاری transcript سخنرانیها، تقسیم آنها به دو دسته train و train و کلاس بندی آنها با استفاده از کتابخانه fastText را فراهم می کند.
  - فایل مستندی که در آن روش انجام کار شرح داده شده باشد.

نكات:

• زبان برنامهسازی برای پیادهسازی این پروژه می تواند هر زبانی باشد، اما اکیدا توصیه می شود که به دلیل وجود کتابخانههای آماده پردازش زبان طبیعی و منابع فراوان برای زبانهای جاوا و پایتون، شما نیز از یکی از این دو زبان برای پیادهسازی این پروژه استفاده کنید.

⁷ Classification

⁸ Labeling

⁹ Supervised Classification

¹⁰ Source code

- این پروژه می تواند در قالب تیمهای دو نفره انجام شود. لذا همه دانشجویان باید در اسرع وقت اقدام به انتخاب هم گروهیهای خود کنند و اطلاعات اعضای هر یک از گروهها، توسط نماینده گروه برای بنده ایمیل شود.
  - ارتباط با بنده از طریق آدرس ایمیل <u>g.elhamesmaeeli@gmail.com</u> امکان پذیر است.
- هرگونه تبادل نظر و همفکری با سایر گروهها بلامانع است. اما تقلب ممنوع بوده و با گروه متقلب و تقلبشونده با کسر کامل نمره پروژه برخورد خواهد شد.